

Curtea Supremă de Justiție
ÎNCHEIERE

31 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Daguța Sergiu și Mânăscurtă Igor,

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Zadorojnii Andrei, în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Curții de Apel Cahul din 19 decembrie 2022, în cauza penală în privința inculpatului

Popov Oleksandr xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.07.2022 – 25.07.2022;
Instanța de apel: 16.09.2022 – 19.12.2022;
Instanța de recurs: 30.03.2023 - 31.01.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 25 iulie 2022, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Popov Oleksandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.42 alin.(5), 46, 248 alin.(7) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita activități ce țin de circulația legală a drogurilor pe un termen de 5 ani și în baza art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 6 ani și 8 luni închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita activități ce țin de circulația legală a drogurilor pe un termen de 5 ani, începând din 25.07.2022, cu includerea perioadei reținerii și arestării preventive de la 27.04.2022 până la 25.07.2022.

S-a dispus încasarea, din contul inculpatului, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în sumă de 5 600 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că, în perioada anului 2022 până la 27 aprilie 2022, inculpatul Popov Oleksandr a aderat la un grup criminal organizat creat și condus de persoane la moment neidentificate de organul de urmărire penală, cu un înalt grad de coordonare între membrii săi, cu caracter retras, cu regulile sale de comunicare, de subordonare, disciplină, având un plan bine determinat de activitate infracțională, cu desemnarea rolurilor și funcțiilor membrilor grupului, a unor acte și operațiuni concrete, cu scopul și intenția unică de a comite acțiuni în vederea introducerii pe teritoriul Republicii Moldova, prin contrabandă, a drogurilor în proporții deosebit de mari și punerea lor în circulație cu scop de înstrăinare, pentru obținerea de profit.

În perioada indicată supra, Popov Oleksandr, acționând prin participație sub forma grupului criminal organizat, în calitate de complice a contribuit la punerea în aplicare a unei scheme infracționale de introducere pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina a drogurilor în proporții deosebit de mari prin contrabandă.

Potrivit schemei infracționale, la indicația conducătorului grupului criminal organizat, membrii acestei entități, prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, introduceau pe teritoriul Republicii Moldova, droguri în proporții deosebit de mari, pe care le ascundeau pe terenuri publice, iar informația cu coordonatele locului de plasare, prin intermediul aplicațiilor electronice cifrate, o transmiteau către coordonatorii grupului criminal organizat, iar aceștia la rândul lor o transmiteau către Popov Oleksandr, care a promis dinainte că va organiza vinderea drogurilor pe teritoriul Republicii Moldova.

După ce Popov Oleksandr prelua coletele cu droguri le transporta la domiciliul său temporar din xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, unde realiza acțiuni de cântărire, porționare, împachetare a drogurilor în colete de diferite dimensiuni și le redistribuia către alți coautori sau către consumatorii de droguri finali prin intermediul grupurilor private create în cadrul aplicației electronice „Telegram” (magazine on-line) așa ca „XXXXXXXXX XXXXXXXXX”.

Astfel, la 26 aprilie 2022, Popov Oleksandr, acționând intenționat, întru realizarea planului infracțional unic, potrivit rolului asumat și la indicația persoanelor responsabile de coordonarea activității grupului criminal organizat, s-a deplasat în xxxxxxxx xxxxxxxx pentru a prelua drogurile, pe care a promis din timp că le va vinde pe teritoriul Republicii Moldova.

La 27 aprilie 2022, aproximativ la orele 00:30, Popov Oleksandr, acționând potrivit instrucțiunilor și coordonatelor expediate de persoanele responsabile de coordonarea activității grupului criminal organizat, a preluat un colet cu droguri care a fost introdus prin contrabandă de alți membri ai grupului criminal organizat și ascuns pe terenul public, pe flancul drept al semnalului de frontieră 0733/09, pe direcția „Maloiaroslaveț (UKR) – Tvardița (RM)”, la o distanță aproximativă de 50 m, de linia frontierei de stat, moment în care a fost reținut de către colaboratorii Serviciului Poliției de Frontieră Basarabeasca.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-1821 din 06.05.2022, substanța solidă, cu aspect de cristale, de culoare albă ridicată la 27.04.2022 de la Popov Oleksandr, reprezintă substanța stupefiantă - PVP (α -pyrrolidinovalerophenone) cu masa de 6978 gr. iar substanța solidă, cu aspect de cristale, de culoare bej, ridicată în aceleași circumstanțe, reprezintă substanța psihotropă-Mephedrone (4-methylmethcathinone, 4-MMC) cu masa de 3057,4 gr.

Tot el, urmărind scopul punerii în circulație a drogurilor cu scop de înstrăinare, pentru obținerea de profit, acționând intenționat prin participație sub forma grupului criminal organizat, în calitate de coautor și organizator, a realizat acțiuni în vederea procurării, păstrării, transportării, distribuirii drogurilor cu scop de înstrăinare, în circumstanțele după cum urmează.

În perioada anului 2022 până la 27 aprilie 2022, Popov Oleksandr, acționând potrivit rolului asumat în cadrul grupului criminal organizat, prelua droguri în cantități deosebit de mari, introduse prin contrabandă pe teritoriul Republicii Moldova de alți membri ai grupului criminal organizat, le transporta și le păstra asupra sa, cât și la domiciliul său temporar din xxxxxxxx, xxxxxxxx, xxxxxxxx, unde realiza acțiuni de cântărire, porționare a drogurilor în diferite cantități prestabilite (așa numitele „doze”), împachetarea lor în pachetele de tip zip-lock și colete de diferite dimensiuni (așa numitele „grene”), în vederea redistribuirii și înstrăinării ulterioare.

Pentru susținerea activității ilicite, Popov Oleksandr a creat în cadrul aplicației electronice „Telegram” grupul privat (magazin on-line) „XXXX XXXX”, prin intermediul căruia a organizat înstrăinarea drogurilor la suprapreț, către consumatorii de droguri din Republica Moldova.

Pentru asigurarea caracterului conspirat al activității ilegale, comunicarea dintre membrii grupului criminal organizat, inclusiv cu Popov Oleksandr se realiza prin intermediul aplicațiilor electronice cifrate, iar mijloacele financiare provenite din punerea în circulație a drogurilor urmau a fi acumulate centralizat de către persoanele responsabile de conducerea activității grupului criminal organizat prin sistemul de plată on-line „QIWI”, înregistrate în baza unor cartele SIM pre-pay (fără contract) ale operatorilor de telefonie mobilă din străinătate, pe carduri bancare și în Kriptovalută. Popov Oleksandr era remunerat pentru activitatea prestată în dependență de cantitatea de droguri pusă în circulație.

Astfel, la 26 aprilie 2022, Popov Oleksandr, acționând intenționat, întru realizarea planului infracțional unic, potrivit rolului asumat și la indicația persoanelor responsabile de coordonarea activității grupului criminal organizat, s-a deplasat în xxxxxxxx xxxxxxxx pentru a prelua drogurile, pe care s-a angajat să le distribuie și să le înstrăineze la suprapreț pe teritoriul Republicii Moldova.

La 27 aprilie 2022, aproximativ la orele 00:30, Popov Oleksandr, acționând potrivit instrucțiunilor și coordonatelor expediate de persoanele responsabile de coordonarea activității grupului criminal organizat, a preluat un colet cu droguri care a fost introdus prin contrabandă de alți membri ai grupului criminal organizat și ascuns pe terenul public, pe flancul drept al semnalului de frontieră 0733/09, pe direcția „Maloiaroslaveț (UKR) – Tvardița (RM)”, la o distanță aproximativă de 50 m, de linia frontierei de stat, droguri, pe care, la rândul său, urma să le distribuie și să le pună în circulație, la suprapreț, pe teritoriul Republicii Moldova, pentru obținerea de profit, în favoarea grupului criminal organizat, moment în care a fost reținut de către colaboratorii Serviciului Poliției de Frontieră Basarabeasca.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-1821 din 06.05.2022 substanța solidă, cu aspect de cristale, de culoare albă ridicată la 27.04.2022 de la Popov Oleksandr, reprezintă substanța stupefiantă - PVP (α -pyrrolidinovalerophenone) cu masa de 6978 gr., iar substanța solidă, cu aspect de cristale, de culoare bej, ridicată în aceleași

circumstanțe, reprezintă substanța psihotropă - Mephedrone (4-methylmethcathinone, 4-MMC) cu masa de 3057,4 gr.

Mephedrone (4-methylmethcathinone, 4-MMC) se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, incluse în „Tabelul I. Substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale: Lista nr.2. Substanțele psihotrope incluse în Lista 3 a Convenției ONU asupra Substanțelor Psihotrope, 1971”, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 05.10.2004, cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, cu ulterioarele modificări.

PVP (a-pirrolidinovalerophenone) se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, incluse în „Tabelul I. Substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale: Lista nr.1. Substanțe stupefiante”, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 05.10.2004, cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, cu ulterioarele modificări.

Conform „Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora”, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.79 din 23.01.2006 cu ulterioarele modificări, cantitățile psihotropelor includ amestecurile substanțelor stupefiante și/sau psihotrope cu precursori, adaosuri (preparate medicamentoase, acizi, glucoză, crohmal, făină, etc.), aflându-se în orice stare de agregare: substanța psihotropă - Mephedrone (4-methylmethcathinone, 4-MMC), în cantitate de 3057,4 gr. și substanța stupefiantă - PVP (a-pirrolidinovalerophenone), în cantitate de 6978 gr., constituie proporții deosebit de mari.

Instanța a reținut că, inculpatul a recunoscut în totalitate vina în săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și probele administrate, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate în faza urmăririi penale, prima instanță a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute la art.art.42 alin.(5), 46, 248 alin.(7) lit. a) Cod penal, ca complicitate la contrabandă, adică contribuirea la săvârșirea infracțiunii prin promisiunea din timp că va vinde drogurile introduse pe teritoriul Republicii Moldova, prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, acțiuni săvârșite de mai multe persoane, în favoarea unui grup criminal organizat și art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, ca circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea, transportarea, prelucrarea, distribuirea sau alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, acțiuni săvârșite în calitate de autor și organizator, în favoarea unui grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de prevederile art.art.61, 75, 84 alin.(1) Cod penal, că inculpatul a comis cu intenție infracțiuni grave și deosebit de grave, a recunoscut vina, nu are antecedente penale, ca circumstanță atenuantă a fost reținută săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani, agravantă fiind săvârșirea infracțiunii prin participație, concluzionând că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse cu închisoare și reducerii limitelor de pedeapsă conform art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de păstrarea, comercializarea, transportarea substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor pe termen de 5 ani și în baza art.art.42 alin.(5), 46, 248 alin.(7) lit. a) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar conform art.84 alin.(1) Cod penal, a-i stabili pedeapsă definitivă de 12 ani închisoare, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de păstrarea, comercializarea, transportarea substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor pe termen de 5 ani, cu aplicarea măsurii de siguranță – expulzarea, potrivit art.105 Cod penal.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei stabilite de Codul penal, de gravitatea infracțiunilor comise, de cantitatea drogurilor supuse circulației ilegale.

Astfel, aplicarea unei pedepse blânde pentru asemenea infracțiuni va periclita ordinea publică și încrederea celorlalți cetățeni în justiție.

Totodată, instanța de fond urma să se expună cu privire la aplicarea măsurii de siguranță - expulzarea inculpatului de pe teritoriul RM, conform art.105 alin.(1) Cod penal, care are drept scop înlăturarea unui pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală de către cetățenii străini și apatrizi.

3.1. Avocatul Zadorojnii Andrei, în numele inculpatului, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesul penal în baza art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală, conform art.217 alin.(5) Cod penal, aplicarea unei pedepse mai blânde, cu reducerea acesteia în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală și trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de fond a interpretat greșit prevederile legii, considerând că liberarea de răspundere penală în baza art.217 alin.(5) Cod penal poate avea loc numai atunci, când persoana recunoaște vina în infracțiunile imputate până ce a comis faptele și predă drogurile benevol înainte de constatarea comiterii faptelor imputate, or, este imposibilă recunoașterea vinovăției până la comiterea faptei, circumstanțe ce urmează a fi apreciate ca refuz de a comite infracțiunea.

A menționat că aplicarea prevederilor art.217 alin.(5) Cod penal este condiționată de ordonanța Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 18.05.2022, prin care a fost acceptată solicitarea inculpatului de cooperare în vederea stabilirii sursei de proveniență a drogurilor, dispunerea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigații, acestuia fiindu-i atribuit statut de investigator sub acoperire, împrejurări în care sunt întrunite condițiile pentru a-l elibera de răspundere penală pentru infracțiunea de circulație ilegală a drogurilor.

Totodată, învinuirea înaintată inculpatului în baza art.art.42 alin.(5), 46, 248 alin.(7) lit. a) Cod penal, nu conține acțiunile concrete care se referă la contrabandă și care sunt obligatorii conform prevederilor art.281 Cod de procedură penală, fiind integral repetat conținutul învinuirii înaintate în baza art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, astfel că aceeași persoană este trasă la răspundere penală de mai multe ori pentru aceeași faptă, ceea ce contravine dreptului stabilit în art.22 Cod de procedură penală și art.4 al Protocolului nr.7 CEDO.

Mai mult, lipsesc probe care să demonstreze vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de contrabandă, cu excepția declarațiilor acestuia, din conținutul cărora nu rezultă că el a participat la acțiunile de contrabandă a substanțelor narcotice, care potrivit art.248 alin.(2) Cod penal, reprezintă acțiuni de trecere peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor narcotice prin acțiuni concrete.

La stabilirea pedepsei inculpatului, urmau a fi aplicate prevederile art.79 Cod penal, având în vedere vârsta acestuia, rolul în comiterea infracțiunii, comportamentul în timpul și după consumarea infracțiunii, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii. Astfel, inculpatul, din start, a explicat tot ce cunoștea, a predat telefoanele deblocate, care conțineau informația utilă pentru organul de urmărire penală, ulterior activ a participat la descoperirea rețelei care se ocupa cu traficul de droguri, efectiv a participat la operațiuni efectuate în cadrul cauzei penale, prin ordonanța din 18.05.2022 fiind recunoscut ca investigator sub acoperire.

Vârsta inculpatului - 19 ani, instanța de fond a apreciat-o ca circumstanță atenuantă conform art.76 alin.(1) lit. b) Cod penal, însă această circumstanță în cumul cu cele stabilite urma a fi apreciată ca circumstanță excepțională, potrivit art.79 Cod penal.

Însă, instanța de fond nu a examinat aceasta solicitare și nu a analizat prin prisma art.79 Cod penal circumstanțele cauzei: vârsta inculpatului, căința lui activă, conlucrarea cu organul de urmărire penală și participarea la contracararea și descoperirea infracțiunilor din domeniul circulației ilegale a drogurilor, acțiunile și comportamentul acestuia.

Inclusiv, prima instanță în mod greșit nu a reținut recunoașterea vinovăției ca circumstanță atenuantă, indicând că aceasta a atras incidența procedurii simplificate și nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Potrivit art.76 Cod penal, instanța urma să constate prezența circumstanțelor atenuante - contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau la identificarea infractorilor, recunoașterea vinovăției și căința activă. Iar, prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.19 din 26.03.2018 de modificare și completare a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.13 din 16.12.2013 „cu privire la aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, de către instanțele judecătorești”, pct.35 alin.(2) referitor la dubla valență juridică a fost exclus.

Deci, argumentele instanței de fond nu sunt valabile iar recunoașterea vinovăției și căința sinceră urmează a fi luate în calcul la stabilirea pedepsei.

La fel, în privința inculpatului neîntemeiat a fost reținută circumstanța agravantă de la art.77 alin.(1) lit. c) Cod penal - săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participație, de către un grup criminal organizat, deoarece acesta a fost acuzat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art.art.42 alin.(5), 46, 248 alin.(7) lit. a) și art.art.42 alin.(2) ,(3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, cu semnul calificativ grup criminal organizat sau organizație criminală ori în favoarea acestora.

Agravanta prevăzută de art.77 alin.(1) lit. c) Cod penal deja se conține în componența de infracțiune incriminată inculpatului și nu poate fi reținută ca circumstanță agravantă, deoarece ar însemna sancționarea cu dublă valență, tragerea la răspundere penală de mai multe ori pentru unele și aceleași acțiuni, pentru aceeași faptă, ce contravine prevederilor art.22 Cod de procedură penală.

Prin urmare, aplicând în privința inculpatului prevederile art.70 alin.(3¹) Cod penal

și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, limitele noi ale pedepsei pentru art.217¹ alin.(4) Cod penal sunt de la 4 ani și 8 luni până la 6 ani și 8 luni închisoare, iar pentru art.248 alin.(7) Cod penal – de la 2 ani și 8 luni până la 4 ani 5 luni și 20 zile închisoare. În aceste împrejurări, pedeapsa solicitată de acuzare este ilegală și depășește limitele sancțiunii aplicabile. Mai mult, instanța de fond nu s-a expus asupra propunerii apărării de aplicare a pedepsei sub limita minimă, conform art.79 Cod penal.

Pe lângă aceasta, instanța de fond nu a soluționat chestiunea prevăzută la art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, sub aspectul reducerii pedepsei aplicate inculpatului, concluzionând eronat că nu este competentă de a examina această chestiune, indicând că inculpatul urmează să se adreseze la o altă instanță în procedură de examinare a plângerii referitoare la condițiile de detenție.

instanța de apel, în baza materialelor anexate la dosar, urmează să soluționeze încălcarea condițiilor de detenție invocate de inculpat, conform jurisprudenței CtEDO, pentru a repara omisiunile instanței de fond și stabilirea reducerii pedepsei.

Referitor la cheltuielile judiciare a menționat că acestea urmează a fi trecute în contul statului, conform art. 229 Cod de procedură, deoarece inculpatul a recunoscut vina, nu a solicitat efectuarea expertizelor, nu are venit sau proprietate, nu are rude pe teritoriul Republicii Moldova, iar suma de 5 600 lei este una considerabilă pentru el.

4. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 19 decembrie 2022, apelul avocatului Zadorojnii Andrei, în numele inculpatului, a fost respins ca nefondat, iar apelul procurorului a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal și pedepsei definitive, conform art.84 alin.(1) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

Lui Popov Oleksandr, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 6 ani închisoare.

Potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de deține funcții și de a exercita activitate în domeniul circulației drogurilor pe un termen de 5 ani.

Conform art.105 Cod penal, după executarea pedepsei cu închisoarea, inculpatul Popov Oleksandr, cetățean al Ucrainei, urmează a fi expulzat din Republica Moldova.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a acceptat cererea inculpatului privind judecarea cauzei în procedură simplificată, considerând că din probele administrate în faza de urmărire penală rezultă că faptele sunt stabilite și există suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe administrate, corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

Instanța de fond just a conchis că faptele penale reținute în culpa inculpatului au avut loc și au fost săvârșite de acesta, corect fiind calificate în baza art.art.42 alin.(5), 46, 248 alin.(7) lit. a) Cod penal, ca complicitate la contrabandă, adică, contribuirea la săvârșirea infracțiunii prin promisiunea din timp că va vinde drogurile introduse pe

teritoriul Republicii Moldova prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, acțiuni săvârșite de mai multe persoane, în favoarea unui grup criminal organizat și în baza art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, ca circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare, adică, procurarea, păstrarea, transportarea, prelucrarea, distribuirea sau alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, acțiuni săvârșite în calitate de autor și organizator, în favoarea unui grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari.

Astfel, prima instanță i-a aplicat inculpatului o pedeapsa legală, însă nu și echitabilă pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, deși a evidențiat rolul acestuia în comiterea infracțiunilor, constatând că a fost complice la grup criminal organizat pentru infracțiunea de contrabandă, autor și organizator pentru infracțiunea de circulația ilegală a drogurilor.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de faptul că infracțiunea art.art.42 alin.(5), 46, 248 alin.(7) lit. a) Cod penal este una gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 4 la 10 ani, conform art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, limitele noi de pedeapsă fiind de la 2 ani și 8 luni până la 6 ani și 8 luni, iar săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani a fost apreciată ca circumstanță atenuantă.

Totodată, solicitarea procurorului privind stabilirea unei pedepse de 5 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.art.42 alin.(5), 46, 248 alin.(7) lit. a) Cod penal depășește limitele sancțiunii aplicabile și contravine prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Referitor la cererea apărării privind aplicarea art.70 alin.(3¹) Cod penal, se atestă că neaplicarea prevederilor legale invocate nu denotă careva erori la stabilirea pedepsei, nefiind depășite limitele de pedeapsă (de la 2 ani și 8 luni până la 4 ani 5 luni și 20 zile), vârsta inculpatului fiind apreciată ca circumstanță atenuantă, prevăzută de art.76 alin.(1) lit. b) Cod penal.

Prin urmare, pedeapsa aplicată inculpatului, sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.art.42 alin.(5), 46, 248 alin.(7) lit. a) Cod penal este în limitele legii, fiind foarte aproape de limita minimă a pedepsei de 2 ani și 8 luni închisoare, nivelul scăzut al răspunderii inculpatului fiind corespunzător și rolului de complice în fapta de contrabandă.

Instanța de apel a intervenit în soluția instanței de fond *în partea stabilirii pedepsei* inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal și a pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni conform art.84 Cod penal.

Infracțiunea prevăzută la art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal se pedepsește cu închisoare de la 7 la 15 ani *cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de la 2 la 5 ani*, iar conform art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 a limitelor de pedeapsă cu închisoare, care constituie de la 4 ani și 8 luni până la 10 ani, iar cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal, limita maximă este de 6 ani și 8 luni.

La stabilirea pedepsei pe art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, instanța de apel a ținut cont că infracțiunea săvârșită este deosebit de gravă, de motivul acesteia, că inculpatul a avut calitatea de autor și organizator – forme de participație care

sporesc nivelul de responsabilitate, a acționat în interesele grupului criminal organizat, inclusiv a luat în considerare cantitatea exorbitantă a drogurilor puse în circulație ilegală (3057,4 gr. și 6.978 gr.), precum și faptul că acesta se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, ca circumstanțe atenuante au fost stabilite recunoașterea vinovăției, căința sinceră și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, considerând necesar a-i aplica pedeapsa apropiată de limita maximă a sancțiunii pentru săvârșirea infracțiunii incriminate, sub formă de închisoare pe termen de 6 ani.

Concluziile instanței de apel rezultă și din declarațiile inculpatului că este parte a unui grup criminal internațional, anterior a practicat activitate similară în Turcia, unde a fost instruit în domeniu, apoi a devenit membrul unei rețele de distribuire a drogurilor în Republica Moldova, împrejurări care nu admit faptul că acesta ar fi avut o implicare tangențială sau ar fi victima unor circumstanțe ocazionale.

Solicitarea procurorului de a-i aplica inculpatului pedeapsa cu 9 ani închisoare, este neîntemeiată, aceasta fiind peste limita maximă admisibilă în speță.

Astfel, conform art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, urmează a-i fi aplicată inculpatului pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a deține funcții și de a exercita activitate în domeniul circulației drogurilor pe termen de 5 ani.

Totodată, în situația în care inculpatul este cetățean al Ucrainei, care a săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu art.105 Cod penal, după executarea pedepsei cu închisoare, urmează a fi expulzat din Republica Moldova, deoarece prezintă pericol social, existând suspiciuni serioase și rezonabile că rămânând în continuare în țară ar putea săvârși noi infracțiuni. Mai mult, inculpatul nu are domiciliu pe teritoriul Republicii Moldova, nu are familie, rudele acestuia domiciliază în țară străină, s-a aflat o perioadă scurtă în Republica Moldova cu scopul de a pune în circulație droguri în scop de înstrăinare și contrabandă, acționând în interesele grupului criminal organizat, lipsind impedimente pentru aplicarea măsurii de siguranță expulzarea.

Instanța de apel a reținut afirmațiile apărării că instanța de fond în mod greșit nu a reținut drept circumstanță atenuantă - recunoașterea vinovăției, din perspectiva evitării oferirii acestei circumstanțe a dublei valențe juridice prin valorificarea ei la incidența procedurii simplificate și la arealul circumstanțelor care atenuază răspunderea penală, corectând eroarea admisă la stabilirea pedepsei.

La fel, instanța de fond neîntemeiat a reținut agravanta - săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participație, care deja se conține în semnele calificative ale componentei de infracțiune imputată inculpatului și nu poate fi apreciată ca o circumstanță agravantă prevăzută de art.77 alin.(1) lit. c) Cod penal. Astfel, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel nu a reținut careva circumstanțe agravante ale răspunderii inculpatului.

Instanța de apel a considerat imposibilă aplicarea art.79 Cod penal în privința inculpatului, nefiind constatate careva circumstanțe excepționale, iar săvârșirea infracțiunilor de către inculpat la vârsta de 19 ani nu conduce în mod obligatoriu la aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege, or, stabilirea pedepsei conform regulilor prevăzute la art.79 Cod penal se decide de către instanța de judecată în fiecare caz în parte în cadrul individualizării pedepsei penale, fiind irelevante argumentele apărării invocate în acest sens.

Ținând cont de circumstanțele în care au fost săvârșite infracțiunile și rolul inculpatului în comiterea acestora în calitate de autor și organizator, nu au fost stabilite premise pentru aplicarea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de lege. Mai mult, inculpatul a comis o infracțiune gravă și una deosebit de gravă, cu intenție directă, cu scop de înstrăinare, în principal din interes material, comise în complicitate, cu consecințe negative asupra societății, vizând operațiuni ilegale cu droguri în proporții deosebit de mari, deci, nu poate fi apreciată ca circumstanță excepțională săvârșirea infracțiunii de către persoana care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, această situație fiind reținută doar ca circumstanță atenuantă.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei instanța de apel a reținut drept circumstanță atenuantă – săvârșirea infracțiunilor de către inculpat la vârsta de 19 ani și caracterul imperativ de aplicare a prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal.

În același timp, pentru încetarea procesului penal, cu liberarea inculpatului de răspundere penală în baza art.217 alin.(5) Cod penal, este necesară respectarea unor condiții, aceasta constituind o modalitate specială de liberare de răspundere penală și nu constă doar în decizia organului de urmărire penală de a-l implica pe figurant cu statut de investigator sub acoperire.

Deși inculpatul a divulgat numele unor persoane, aceste date nu au permis identificarea lor, a relatat despre schema infracțională de introducere pe teritoriul Republicii Moldova a drogurilor prin contrabandă, modalitatea preluării acestora din locurile de plasare, distribuirii coautorilor sau consumatorilor de droguri, însă acțiunile lui nu au contribuit activ la investigarea infracțiunii de circulație ilegală a drogurilor, stabilirea identității persoanelor implicate sau curmarea activității ilicite curente ale altor membri ai grupului criminal, în contextul în care contribuirea activă este un element obligatoriu în sensul dispoziției art.217 alin.(5) Cod penal.

Este de remarcat și caracterul formal al ordonanței din 19.05.2022, prin care inculpatului i-a fost atribuită calitatea de investigator sub acoperire, or, astfel de acțiuni ar fi fost efective fiind întreprinse în scurt timp după reținerea la 27.04.2022 și nu peste 3 săptămâni. Inclusiv, din circumstanțele cauzei rezultă că gruparea criminală în care a activat inculpatul are un înalt grad de organizare, fiind evident că reținerea lui putea fi intuită de membrii grupării la scurt timp de la pierderea legăturii cu el, iar la data de 19.05.2022, inculpatul nu putea să nu fie conștient de eșecul eventualelor măsuri de investigație inițiate la acel moment.

De asemenea sunt neîntemeiate argumentele apărării că învinuirea în baza art.art.42 alin.(5), 46, 248 alin.(7) lit. a) Cod penal, nu conține acțiunile concrete care se referă la contrabandă și se limitează la repetarea integrală a conținutului învinuirii înaintate în baza art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, fapt ce atestă că aceeași persoană este trasă la răspundere penală de mai multe ori pentru aceeași faptă, contrar art.22 Cod de procedură penală și art.4 al Protocolului nr.7 CEDO.

Instanța de apel a constatat că în rechizitoriu procurorul a expus separat infracțiunea de complicitate la contrabandă și cea vizată de circulația ilegală a substanțelor narcotice și, cu toate că multiple circumstanțe de fapt inserate la descrierea faptei circulației ilegale a substanțelor narcotice se cuprind și se repetă, fiind inserate la descrierea faptei de complicitate la contrabandă, descrierea faptelor infracționale în rechizitoriu nu este identică, calificarea juridică după semnele calificative fiind diferită total.

Astfel, în situația în care în fapta infracțională descrisă în rechizitoriu, indiferent dacă se repetă sau nu anumite circumstanțe de fapt, se conțin toate semnele componenței de infracțiune care identifică norma de drept materială, nu sunt incidente prevederile art.22 Cod de procedură penală și art.4 al Protocolului nr.7 CEDO.

Mai mult, apărarea, fără a contesta opțiunea inculpatului de a recunoaște integral vinovăția, remarcă că lipsesc probe care să demonstreze vinovăția acestuia de săvârșirea infracțiunii de contrabandă, cu excepția declarațiilor inculpatului, din conținutul cărora nu rezultă că el a participat la acțiunile de contrabandă a substanțelor narcotice și nu pot fi calificate potrivit art.248 alin.(2) Cod penal.

Însă, afirmațiile apărării nu au fost susținute de inculpat, care a recunoscut faptele imputate și vinovăția integral, nu a renunțat la declarațiile făcute anterior și la opțiunea de a beneficia de judecarea cauzei în procedură simplificată. Iar declarațiile inculpatului făcute sub jurământ sunt probă, care, în coroborare cu alte probe administrate la faza urmăririi penale, atestă că el cunoștea că drogurile sunt produse într-un laborator din or. Odessa (Ukraina), că el este însărcinat să preia drogurile trecute peste frontiera de stat prin contrabandă (în afara locurilor de trecere), că a preluat obiectul de contrabandă dintr-un loc amplasat cel puțin la distanță de 50 m de la linia frontierei de stat și-l transporta spre ieșire din zona de frontieră. În aceste împrejurări lipsesc suspiciuni de legalitate a încheierii prin care a fost acceptată procedura simplificată, așa cum probele administrate și declarațiile inculpatului confirmă baza faptică a infracțiunilor de care este învinuit acesta.

Referitor la cererea apărării privind reducerea pedepsei pentru condițiile de detenție contare art.3 CEDO se atestă că art.385 Cod de procedură penală este incident persoanelor care se dețin în condiții contrare art.3 CEDO, până la pronunțarea sentinței/deciziei de condamnare definitivă.

Instanțele judecătorești care judecă în fond cauza nu au competența de a examina condițiile în care a fost deținut inculpatul, ci doar competența de a reduce eventuala pedeapsă cu închisoarea, în cazul când condițiile detenției au fost apreciate de către judecătorul de instrucție. Această abordare o sugerează și faptul că la judecarea cauzei de învinuire a inculpatului nu este atrasă administrația instituției penitenciare, precum și instituirea de către legiuitor a căilor de atac distincte pentru cauza de judecare a inculpatului și pentru cauza de examinare a plângerii deținutului asupra condițiilor de detenție.

În același timp, inculpatul nu este lipsit de posibilitatea de a solicita aplicarea mecanismului compensatoriu și de a beneficia de despăgubiri, inclusiv pentru perioada de deținere în calitate de prevenit, în procedura de executare a pedepsei.

Totodată, prin aplicarea prevederilor art.227 alin.(2) și art.229 Cod de procedură penală și având în vedere că cheltuielile judiciare au fost suportate pentru buna desfășurare a procesului penal, întemeiat a fost dispusă încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 5.600 lei, fiind stabilit că acesta nu este privat de dreptul de a participa la munci remunerate, este apt pentru muncă, având vârsta de 20 ani, nu dispune de grad de dizabilitate, nefiind constatate temeiuri de eliberare a acestuia de la plata cheltuielilor judiciare.

5. Avocatul Zadorojnii Andrei, în numele inculpatului, invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 10), 15) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea recursului apărătorul invocă:

- la examinarea cauzei, instanța de apel nu a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 415, 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea adoptată fiind contrară prevederilor art.6 din CEDO;
- la stabilirea pedepsei, instanța de apel a apreciat ca fiind argumentată și motivată poziția apărării, totodată criticând alegațiile procurorului, însă soluția de admitere a apelului procurorului cu înăsprirea pedepsei inculpatului și de respingere a apelul avocatului contravine motivării formulate în decizie, inclusiv lipsind motivarea soluției de admitere a apelului procurorului;
- cu toate că instanța de apel a reținut argumentele apărării și a apreciat prin prisma art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și art.70 alin.(3¹) Cod penal, că pedeapsa stabilită de instanța de fond este mai mare decât minimul prevăzut de lege, iar solicitarea procurorului ce ține de termenul de pedeapsă depășește plafonul stabilit prin normele incriminate, în mod greșit a admis apelul procurorului și a majorat pedeapsa pe art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal până la 6 ani;
- majorând pedeapsa aplicată inculpatului în baza art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal cu 1 an în comparație cu pedeapsa stabilită de către instanța de fond, în temeiul art.84 Cod penal, instanța de apel i-a stabilit pedeapsa definitivă, prin cumul parțial al pedepselor, cu 1 an și 4 luni mai mare - de la 6 ani și 8 luni la 8 ani, lipsind o argumentare motivată în acest sens;
- contrar faptului că instanța de apel a susținut afirmațiile apărării și nu a reținut careva circumstanțe agravante la stabilirea pedepsei, precum și concluziilor că instanța de fond neîntemeiat a reținut agravanta prevăzută de art.77 alin.(1) lit. c) Cod penal, care deja se conține în semnele calificative ale componenței de infracțiune imputată inculpatului și nu poate fi valorificată ca o circumstanță agravantă, motivarea soluției de admitere a apelului procurorului cu aplicarea pedepsei mai aspre contrazice dispozitivul hotărârii;
- instanța de apel a constatat încălcarea instanței de fond prin care nu a reținut în calitate de circumstanță atenuantă, recunoașterea vinovăției și, la stabilirea pedepsei, a dispus corectarea erorii admise, însă soluția expusă în acest sens nu a fost motivată corect;
- cererea privind aplicarea prevederilor art.217 alin.(5) Cod penal a fost respinsă, însă instanța de apel nu s-a expus asupra concluziei instanței de fond că liberarea de răspunderea penală în baza art.217 alin.(5) Cod penal poate avea loc numai atunci, când persoana recunoaște vina în infracțiunile imputate până ce a comis faptele și predă benevol înainte de constatarea comiterii faptelor imputate;
- instanța de apel a considerat imposibilă aplicarea prevederilor art.79 Cod penal în privința inculpatului, din motiv că nu au fost constatate circumstanțe excepționale, iar săvârșirea infracțiunilor la vârsta de 19 ani nu conduce în mod obligatoriu la aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege. Inclusiv, nu s-a expus asupra omisiunii instanței de fond referitor la solicitarea apărării privind posibilitatea aplicării art.79 Cod penal și ignorarea circumstanțelor excepționale: vârsta inculpatului și contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, prin participarea la operațiunile efectuate în cadrul urmăririi penale, în calitate de investigator sub acoperire;
- în cazul în care, examinând toate circumstanțele cauzei, inclusiv vârsta inculpatului și comportamentul lui după comiterea infracțiunii, contribuirea lui activă la descoperirea rețelei de distribuire a drogurilor, instanța a considerat că acesta nu poate fi liberat de răspundere conform art.217 alin.(5) Cod penal, aceste circumstanțe puteau fi considerate

excepționale și suficiente pentru a micșora pedeapsă aplicată;

- inculpatul a fost de acord să coopereze și efectiv a contribuit în mod activ la descoperirea și contracararea infracțiunii, dar nu a primit niciun beneficiu de reducere a pedepsei;

- instanța de apel nu s-a expus asupra cerințelor și argumentele din apelul apărării și nu a adoptat vreo decizie în acest sens, ce se egalează cu neexaminarea apelului în fond;

- fiind constatată lipsa circumstanțelor agravante și prezenta mai multor circumstanțe atenuante, instanțele inferioare nici într-un mod nu s-au expus asupra reducerii pedepsei principale până la minimum prevăzut de articolul corespunzător, în raport cu circumstanțele atenuante stabilite;

- în privința inculpatului s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, prevederile art.art.61, 75 Cod penal nefiind apreciate în raport cu persoana acestuia, situația lui familiară, motivele săvârșirii faptei și comportamentul lui după comiterea infracțiunii, instanțele inferioare nu au verificat și nu au luat în considerație inclusiv caracteristica pozitivă, faptul că este student și refugiat al războiului, precum și atitudinea față de pedeapsă, schimbările în soarta lui după ce a fost reținut și plasat în detenție;

- inculpatul nu a fost eliberat de plata cheltuielilor judiciare, deoarece nu a administrat probe din care ar rezulta că se află în imposibilitate să achite suma de 5 600 lei și instanța de apel a considerat că, aflându-se în locurile de detenție, acesta nu este privat de dreptul de a participa la munci remunerate, este apt pentru muncă, având vârsta de 20 ani, nu dispune de grad de dizabilitate. Însă, inculpatul nu dispune de careva mijloace bănești, nu are rude pe teritoriul Republicii Moldova, iar în instituția penitenciară nu poate fi oferit un lucru cu remunerare;

- instanța de apel a pronunțat o hotărâre contrară prevederilor art.6 al Convenției europene a drepturilor omului, deoarece urma să soluționeze, potrivit art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în baza materialelor anexate la dosar, încălcarea condițiilor de detenție invocate de inculpat, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, care afectează drepturile garantate de art.3 din CEDO;

- apărarea a prezentat informații oficiale privitor la condițiile de detenție ale inculpatului, iar instanța de apel nu s-a conformat prescripțiilor art.art.473², 473³ Cod de procedură penală, deoarece la examinarea cererii privind constatarea condițiilor precare de detenție, nu a solicitat instituției penitenciare prezentarea unui raport care să cuprindă un răspuns la pretențiile invocate de inculpat, or, în lipsa acestuia, instanța nu poate să se pronunțe referitor la condițiile de detenție;

- Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, la nivel național, în peste 40 de cauze, condițiile proaste de detenție în mai multe locuri de detenție din Republica Moldova, cel mai frecvent vizat fiind Penitenciarul nr.13 - Chișinău, Penitenciarul nr.5 - Cahul, problemele date nefiind soluționate de către autorități. Instanțele de fond urmau să țină cont de jurisprudența CtEDO, rezolvând chestiunile ce țin de reducerea pedepsei drept recompensă pentru afectarea dreptului la condiții adecvate de detenție.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat, menționând că pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea recursului, în raport cu materialele cauzei, completul

de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat, completul de judecată reține că, titularul acestuia, în esență, nefiind de acord cu pedeapsa aplicată inculpatului, critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor de casare stipulate la art.427 alin.(1) pct. 6), 10) și 15) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și când instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (pct. 5. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, relevă că instanța de apel, legal și întemeiat, a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

În acest context, completul de judecată notează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Completul de judecată reține că, persoanei vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

După cum rezultă din recurs, apărarea solicită liberarea inculpatului de răspundere penală, în temeiul art.217 alin.(5) Cod penal, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.art.42 alin.(2), (3), 217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal sau stabilirea pedepsei în condițiile aplicării prevederilor art.79 Cod penal, art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

Însă, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în partea stabilirii pedepsei,

acordând deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 70 alin.(3¹), 75, 76, 84 alin.(1) Cod penal, art.364¹ Cod de procedură penală, inclusiv ținând cont de faptul că inculpatul a comis cu intenție o infracțiune gravă și una deosebit de gravă, a recunoscut în totalitate vina, a conlucrat cu organele de urmărire penală, se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, la comiterea infracțiunii a avut calitatea de autor și organizator – forme de participare care sporesc nivelul de responsabilitate, a acționat în interesele unui grup criminal organizat, luând în considerație și cantitatea drogurilor puse în circulație ilegală, că lipsesc circumstanțe agravante, fiind stabilite circumstanțe atenuante - recunoașterea vinovăției, căința sinceră și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani. Totodată, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a corectat eroarea admisă de instanța de fond și a reținut în calitate de circumstanță atenuantă recunoașterea vinovăției, precum și a exclus circumstanța agravantă prevăzută la art.77 alin.(1) lit. c) Cod penal - săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participare, care deja se conține în semnele calificative ale componenței de infracțiune imputată inculpatului.

Completul de judecată apreciază drept întemeiate concluziile instanței de apel că în împrejurările în care au fost săvârșite infracțiunile și având în vedere rolul inculpatului în comiterea acestora, faptul că a fost comis un concurs de infracțiuni gravă și deosebit de gravă, cu intenție directă, cu scop de înstrăinare, în principal din interes material, comise în complicitate și consecințele negative asupra societății, vizând operațiuni ilegale cu droguri în proporții deosebit de mari, circumstanțele invocate de apărare nu pot fi apreciate ca excepționale și nu justifică aplicarea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de lege, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani fiind reținută ca circumstanță atenuantă la stabilirea pedepsei.

Prin urmare, solicitarea apărării privind aplicarea prevederilor art.79 alin.(1) Cod penal ar reprezenta o soluție inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, persoana inculpatului și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, caracterul și mărimea pedepsei cu închisoare fiind clar argumentate de către instanța de apel. Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Totodată, potrivit jurisprudenței naționale, în baza art.217 alin.(5) Cod penal, liberarea de răspundere penală pentru infracțiunile prevăzute la art.217 și art.217¹ Cod penal este posibilă în cazul în care există una din două condiții: a) predarea benevolă de către persoană a drogurilor, etnobotanice sau analoagelor acestora; b) acțiunile active ale persoanei care contribuie la descoperirea sau curmarea infracțiunilor legate de circulația unor astfel de substanțe: autodenunțare, divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, indicarea sursei de procurare a drogurilor, etnobotanice sau analoagelor acestora, participarea la depistarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor dobândite în rezultatul comiterii infracțiunii.

Însă, participarea inculpatului la măsurile speciale de investigații în calitate de investigator sub acoperire nu condiționează aplicarea prevederilor art.217 alin.(5) Cod penal în privința lui, deoarece conlucrarea cu organele de urmărire penală a început după comiterea infracțiunilor imputate, iar acesta nu a predat benevol substanțele narcotice, ci, ulterior, după ce a fost deconspirat, a încercat cu scopul de a fi exonerat de răspundere

penală să comunice organelor de drept careva informații, care în prezenta cauză poartă un caracter abstract și nu pot fi reținute în favoarea inculpatului.

Deci, concluzia instanței de apel că, prevederile art.217 alin.(5) Cod penal nu sunt aplicabile în situația dată, este argumentată și întemeiată.

În același timp, cu referire la argumentul recurentului privind reducerea pedepsei inculpatului, în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, este de menționat că potrivit art.art.469 alin.(1) pct. 17¹), 473², 473³ Cod de procedură penală, asemenea chestiuni pot fi soluționate în procedura de executare a pedepsei, inculpatul nefiind lipsit de posibilitatea de a solicita aplicarea mecanismului compensatoriu și de a beneficia de despăgubiri în cazul constatării încălcărilor drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din CEDO.

În raport cu dezacordul apărării privind soluția instanței de apel de încasarea a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului și argumentele invocate în acest sens, se atestă că conform art.229 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

Astfel, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale, prevăzute de normele enunțate supra, a statuat că, în speță, cheltuielile judiciare urmează a fi recuperate de la inculpat, având în vedere că statul a fost pus în situația de a suporta cheltuieli pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, corect ținând cont de particularitățile cazului dat.

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei, inclusiv în latura pedepsei aplicate inculpatului și încasării cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art.79 alin.(1) Cod penal, art.art.229 alin.(1) și (3), 27, 101 alin.(2) și (3), 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată *poate* aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, instanța *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestor chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, se reține că, pentru motivele invocate în recursul de pe rol, se regăsesc

argumente plauzibile în decizia instanței de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate, în raport cu motivele invocate de recurent, completul de judecată atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, iar hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, inculpatului fiindu-i aplicată o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul Zadorojnîi Andrei, în numele inculpatului, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 19 decembrie 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Popov Oleksandr xxxxxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Mânăscurtă Igor